

Oonzen hoond (deel 1)

Leo Leurink

Het was in de tied dat nen hoond nog zoonder völ kommosies⁽¹⁾ op stroat kon loslopen. Leu met 'n hoond an de lien en 'n plastiek tuutje bij de haand um doar ne hoondendrol in te doen, doar lag 't baasje nog nig van wakker, loat stoan 'n hoond zölf. In Boorn was nen hoond toen zo vriej as God in Fraankriek. Dit stukske oaver oonzen hoond spölt zich of in de joaren vieftig en zestig an de Grotestroat in en roond oons hoes, kot an 't Gruttersgängke en de Bakkerssteeg, toen nog ne greune oase milden in Boorn. Wiej kwoajongns hadden, bij wieze van sprekken, meer last de oalders en politieagenten oet de vinger te blieven, dan nen hoond last had van nen halsbaand.

'Beertje'

Wiej, veer jongns in de leaf tied tusken de 7 en 11 joar, hadden der heel wat of dramt bij oons moe. Mear oeteandelijk ha'w et dan toch vuur meka; wiej kreeg nenen hoond, nen spaniël.

Wiej neumen em Beertje, ne stoeren manlijken naam, hoowal kot doarnoa bleek dat dizzen naam nich good was keuzen. Nenen spaniël is 'n klean slag jachthoond, mear wat was hier 't geval? Beertje zölf ging nich op jacht, mear de heunde oet de buurt wa op Beertje! Volgens oonzen buurman Bennad Kamman mos Beertje feiliks Berinnetje heeten. Beertje, zo as Bennad oons zea, was leups, woarop hee oons hoarfien oet de deuke deed wat leups precies inheul en wat doar zoal bij kwam kieken.

Ne dag later wollen wiej toch wa es zeen, wat doar van woar was. Bij oons in de schuur stun nog 'n oonderstel van ne ofgedaankte keenderwagen. Beertje leut zich doar, met wat tegengesputter, boavenop vastknuppen. Een van oons trök eaven later met 'n laank touw oons leupse Beertje achter zich an. Zo gängelden wiej 'n moal of wat duur de Grotestroat hen en wier. Autoverkeer was der in dee joaren nich völ en angeliende heunde net zo min. Het doeren nich al te laank of nen helen trop heunde leup achter de koar met oons Beertje an. De leu in de stroat hadden de grootste wil toen den blekkende⁽²⁾ optocht langs heur hen trök.

Mar oons moe har van dee boonte processie toch nog loch ekreengen en har 's nachts öazig⁽³⁾ dreumt oaver 'n groot nus vol met jonge heunde bij heur in de kökken.

's Aanderdaags: "Jongns luuster noe es good: Beertje mut vot, dat geet zo nich good; loa'w rap nen rekkel nemmen, dat lik miej völ verstaandiger." De lip loaten hangen hölp nich! Beertje mos op stik en stie vot!

'Terry'

Antoon, broodveanter bij bakker Koehorst, vriejen met Dinie, de hulp van oons moe; hee zol vuur nen aandern hoond zoargen. Antoon wonnen op 'n Hemmelhös; zienen noaber had 'n mooi nus met bij de tien hundkes. Wiej jongns mochen 'n mooisten van 't nus oetzeuken, as 't ma nen rekkel was. En dat lukken; et was wa ginnen rashoond, toch wa'w

der na blij met. Het hundke had 't meest vot van ne Duutsen herder, ma blekken gewoon op zien Hollaands! Oons bastaardhundke zol ok ma half zo groot wödden. Wiej neumden em Terry.

Terry kreeg in oonze bösseljoaren⁽⁴⁾ heel wat te verdoeren. As wiej em ploagden, dan leut hee oons vaak de taande zeen, ma zol oons nooit bieten. Wa was Terry slim vergreld op doonkere lange rökke en zwatte bokspiepen. Dat kwam duur oonze beide Heerrooms, missionarissen in de Congo. In de beginjoaren hadden zee nog zwatte lange rökke en in later joaren ne zwatte bokse an. As zee in de vakaansies bij oons lozeerden, dan treden ze Terry slagmoals moodwillig op 'n stet asse onder de toafel lea te sloapen. Zoodoanig beet Terry leu met ne doonkere boks, zoas postbodes en geestelijken, stöadig⁽⁵⁾ in de bokspiepen. Op 't lest leup oons moe dat oardig in de papieren met al dee reparaties van boksenpiepen. En doar kwam, verduld, ok nog het hier volgende vuurval bij achteran.

Fien van 'n Hazen van 't Hesselder, har op nen zoaterdagmirrag bosschoppen doan in Boorn en kwam an 't lest ok nog bie'j oons moe in 'n manufacturenweenkel. Drunk doarnoa ne kom koffie in de kökken, woar Fien heure tas vol bosschoppen nöast 'n stoel toozetten. "Och, zeg Fien, bin 'k toch nog ne bosschop glad vergetten; ik loat dee zwoare tas hier efkes stoan, temet haal ik em wa wier op". Toen Fien net vot was, kwammen oons Fraans en ik, samen met Terry de kökken in en zaggen ne tas stoan met doar boavenin ne toeten van bakker Koehorst. "Loa'w efkes kieken wat doar inzit; hmm, slagroomsoesjes!" In de rappigheid preufden wiej beide der ene. "Bes lekker!" En wiej beide wier vot noa boeten, zoonder 'n toeten wier too te doen. Slim beniejd hoo dat zol oflopen!

Nog gen keteer later, Fien was intusken wier terugkömmen, heurden wiej achterthoes, oons moe in de kökken duftig⁽⁶⁾ foeteren op 'n hoond: "Foei Terry wat heb je verdorie nu dan weer gedaan? Heb jij aan de soesjes gezeten?" (*Vrömd genog sprak oons moe 'n hoond aaltied an in 't Hollaands, oonderwiel zee met oons jongns meesttieds plat Boorns sprak*).

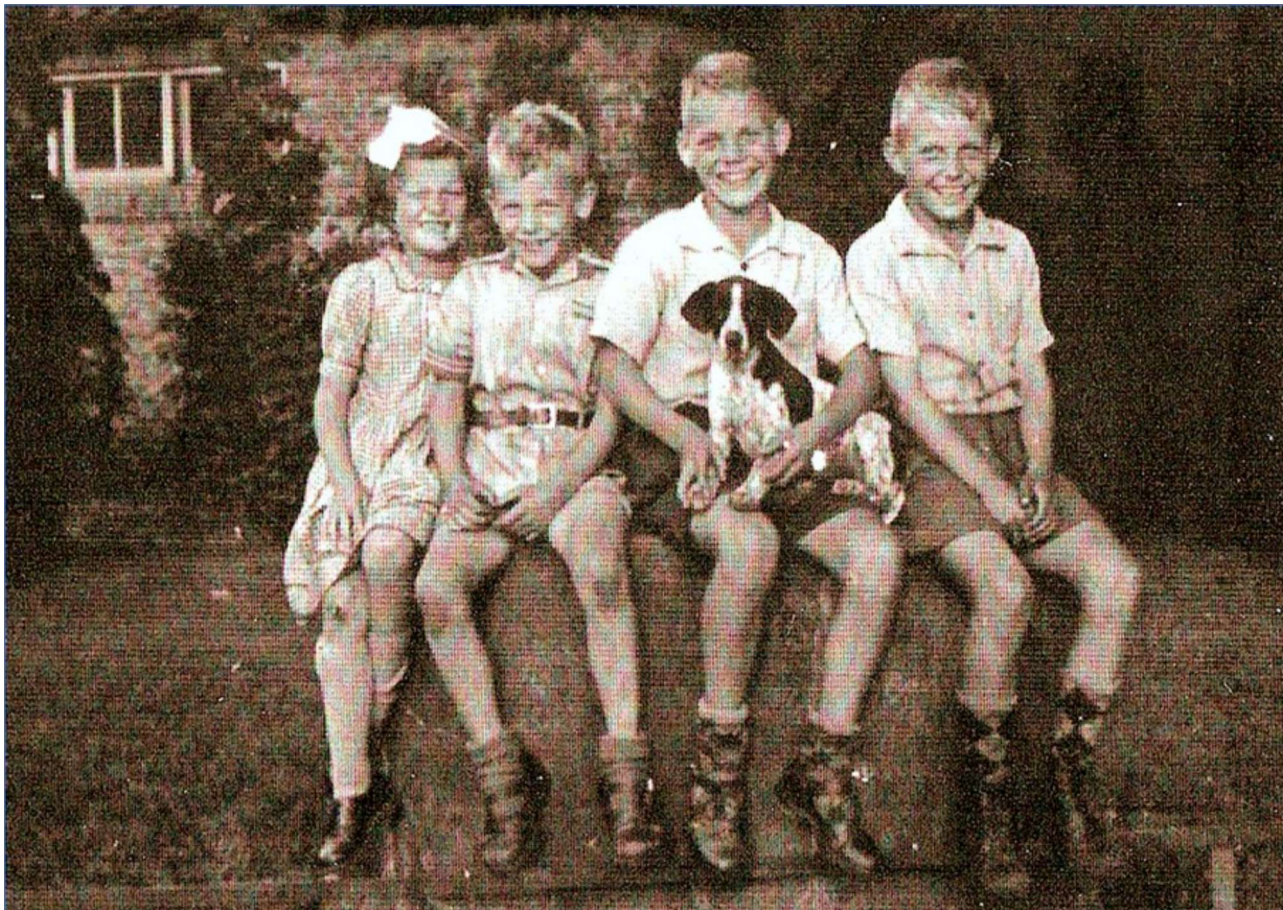
Dat Terry 'n doader was ko'j em wa anzeen; 'n

slagroom zat nog boaven op zienen snoeverd! As stille getuge lear 'n leugen toeten nōast 'n stool. En zoodānig mos Fien wierniejs op pad um op kosten van oons moe soesjes te kopen!

Joa, lejleu veult et al ankommen; 'n hoond mos aandermaal vot. Doar hōlp gin hoog- of leagspringen meer an!

tuskenoet en wiej der achter an.

Nig zolang doarnoa kwammen wie'j met ne natten Terry op 'n aarm de kōkken binnen en vertellen oons moe wat der was vuurvallen. En meteen doarop: "Terry is al ewasked, a'w em dreug hebt maakt, magge dan ok hierblieven? "Joa", zear oons moe, "nen hoond den zonnen eand vanoet de Pruis

Op 'n raand van de put nōast oons hoes, samen met Beertje, oons eerste hundke. Van links of: Nichtje Truus Kuipers en de breurs Frans, Jan en Leo Leurink. De put was de plek waar de jeugd oet de buurt biejmekaar kwam. (De foto is van oons Johan) (In de tweede ofleaving zeet iejleu nen foto van oons Terry.

Terry op reis.

Kunnigheid van oons moo, den stōadig de Pruis in reiden, dēn nam Terry met. Hee wus doar eargns achter Bentheim nog wa nen boer den verlet had um nen waaxsen hoond.

Jao, wiej warren 'n hoond aandermaal kwiet, ma dat ha'w an oonszōlf te wieten, of nig dan?

Een moand of drie later; de Boornse braandweer heul bie de Oalde Keark heuren oefenoavend en warren roondum de keark helderop gāngs met de braandspuit. Wiej warren doar umsgeliek bie, hoo dat in zien weark gung. Biej annemmer Mösselt net um 'n hook zee'k inees ne hoond schungelen⁽⁷⁾. Wel verdorie dēn hoond lik wal op Terry! Vuurdāt wiej de kaans hadden doar op an te goan har een van dee spuitgāste 'n hoond al in de gaten en heul de spuit der vol op. 'n Hoond, drietensnat⁽⁸⁾, heult der rap

de weg weet te veenden en zonder paspoort 'n poal⁽⁹⁾ oaverkoomp, den verdeent et datte blieven mag. Wie'j blie'j, 'n hoond blie'j en oons moe ok nog (wat meender) bliej! Wat wo'j nog meer?

In de kommende oetgave (deel 2 en slot) nog wat meer oaver 'Oonzen hoond'.

Toelichtende verklaring dialectwoorden:

1. ophief
2. blaffende
3. akelig
4. Wilde jaren
5. voortdurend
6. Geducht
7. zwerven
8. kletsnat
9. de grens